

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Балабақшада өсімдіктерге зерттеу жұмысын жүргізудің маңыздылығы

ЖАРИЯЛАНДЫ
10.01.2025СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/174727/>

Калабаева Нуржамал Узаховна

«Ақбота» тобының тәрбиешісі

Маңғыстау облысы, Қарақия ауданы, Мұнайшы ауылы

«Аяла» бөбекжай балабақшасы

Кіріспе: Балабақша – балалардың өмірінде маңызды кезең болып табылады, өйткені бұл уақыт олардың танымдық, әлеуметтік, эмоциялық және физикалық дамуында шешуші рөл атқарады. Өсімдіктерге зерттеу жұмысын жүргізу, әсіресе ерте жас кезеңінде, балалардың табиғатқа деген қызығушылығын арттыруға, экологиялық білімді қалыптастыруға және жалпы білім беру үдерісін байытуға бағытталған маңызды тәсіл болып табылады.

1. Өсімдіктер туралы білім беру және экологиялық тәрбиені дамыту

Балабақшада өсімдіктерге зерттеу жұмысы балаларға табиғаттың негіздерін, оның заңдылықтарын түсінуге мүмкіндік береді. Олар өсімдіктердің тіршілігін бақылап, өсіп-өну процесін үйрене отырып, табиғаттың байланысын түсінеді. Бұл балалардың экологиялық сауаттылығын арттырып, табиғатқа деген сүйіспеншілігін оятады. Зерттеу жұмыстары барысында балалар өсімдіктердің қандай ортада өсетіні, олардың қандай жағдайларда жақсы дамидынын, табиғатта өсімдіктердің өзара байланысы мен маңызды рөлін үйренеді. Бұл экологиялық мәдениеттің қалыптасуына ықпал етеді.

2. Ғылыми дүниетаным мен зерттеушілік дағдыларды дамыту

Өсімдіктерге зерттеу жұмысын жүргізу арқылы балаларға ғылыми ойлау мен зерттеу дағдылары беріледі. Олар табиғатты бақылай отырып, сұрақтар қояды, болжамдар жасайды және оларға жауап іздейді. Мұндай зерттеулер балалардың логикалық ойлау қабілеттерін дамытуға көмектеседі. Өсімдіктердің өсуін, дамуын бақылау арқылы балалар эксперимент жүргізу, бақылау және талдау дағдыларын меңгереді.

Зерттеу жұмысы барысында балалар өсімдіктердің өмір циклімен танысып, оларды

уақыт ішінде бақылай отырып, тәжірибелік білім алады. Бұл өз кезегінде балалардың ғылыми қызығушылығын арттырады.

3. Креативтілік пен шығармашылық қабілеттерін дамыту

Өсімдіктерге зерттеу жұмыстарын жүргізу балалардың шығармашылық қабілеттерін дамытуға көмектеседі. Олар өсімдіктердің түрлі түрлерін зерттей отырып, олардың қасиеттері мен ерекшеліктері туралы ақпарат жинақтайды. Сонымен қатар, балалар өсімдіктердің өсуіне түрлі жағдайлар жасай отырып, олардың күтімі мен табиғи процестеріне қатысты өздерінің шығармашылық идеяларын жүзеге асырады.

Өсімдіктерге деген қызығушылық балалардың креативті ойлауын дамытып, олардың табиғатқа деген терең түсінігін қалыптастырады. Бұл қабілет келешекте балалардың ғылым мен өнерге деген ықыласын арттыра алады.

4. Ұсақ моториканы дамыту

Өсімдіктермен жұмыс ұсақ моториканың дамуына ерекше ықпал етеді. Мысалы, тұқымдарды отырғызу, топырақты себу, жапырақтарды қарау сияқты әрекеттер балалардың қол бұлшықеттерін дамытады. Ұсақ моториканың дамуы олардың жазуға дайындық деңгейін жақсартып, қолдың үйлесімді қозғалысын қамтамасыз етеді.

5. Денсаулық пен физикалық белсенділікті қолдау

Өсімдіктермен жұмыс жасау балалардың физикалық белсенділігін арттырып, денсаулығын жақсартады. Мысалы, балалар топырақты қазу, өсімдіктерді суару, аулада жұмыс істеу арқылы табиғат аясында көп уақыт өткізеді. Бұл олардың дене қимылдарын жақсартып, таза ауамен дем алуға мүмкіндік береді. Сонымен қатар, табиғатта уақыт өткізу эмоционалды денсаулықты да нығайтады.

Табиғатқа жауапкершілік пен қамқорлық сезімін қалыптастыру

Балабақшада өсімдіктерді зерттеу жұмыстары балаларды табиғатқа деген қамқорлық пен жауапкершілік сезіміне тәрбиелейді. Өсімдіктерді күтіп-баптау, олардың өсіп-өнуіне көмектесу, оларды қорғау қажеттілігі туралы түсінік балалардың болашақта экологияға жауапты, табиғатты қадірлейтін азамат болып қалыптасуына ықпал етеді.

Балалар өсімдіктерді қарау, суару, оларға күтім жасау арқылы олардың өмірі мен өсімі үшін жауапкершілікті сезінеді. Бұл балаларды табиғатқа деген құрмет пен қамқорлыққа баулып, болашақта экологиялық мәселелерді шешуде белсенді рөл атқаруға дайындайды.

Әлеуметтік дағдылар мен командалық жұмыс

Өсімдіктерге зерттеу жұмысын жүргізу балалардың өзара байланысын нығайтуға, топтық жұмыс дағдыларын дамытуға мүмкіндік береді. Олар бірге өсімдіктерді

бақылайды, оларды зерттейді және әрқайсысының үлесін қосады. Бұл балалардың топта жұмыс істеу қабілетін арттырып, бір-біріне көмек көрсету, пікір алмасу дағдыларын қалыптастырады.

Зерттеу жұмыстарында балалардың әрқайсысы өз пікірін айтып, түрлі идеяларды ортаға салады, бұл олардың өзіндік ойлау қабілетін дамытуға ықпал етеді. Сонымен қатар, командалық жұмыс барысында балалар сабырлыққа, төзімділікке және бір-біріне көмек көрсетуге үйренеді.

Қорытынды

Балабақшада өсімдіктерге зерттеу жұмысын жүргізу – балалардың танымдық қабілеттерін арттыру, шығармашылық және ғылыми ойлау дағдыларын дамыту, табиғатқа деген жауапкершілік сезімін қалыптастыру үшін өте маңызды. Бұл жұмыс балалардың экологиялық сауаттылығын, табиғатқа деген құрметін және ғылыми қызығушылығын арттырады. Сонымен қатар, балалардың топтық жұмыс дағдылары мен әлеуметтік қабілеттерін де жетілдіреді, бұл олардың болашақта салауатты, жауапты және білімді азамат болып өсуіне септігін тигізеді.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. Әбілқасым А. М. Мектеп жасына дейінгі балалардың танымдық процестерін қарым-қатынас арқылы дамытудың психологиялық маңыздылығы
2. Капенова А. А., Калипанова К. Т. ЭОЖ 372 Ізденушілік әрекет барысындағы баланың танымдық белсенділігін дамыту
3. Интернет желісі